

یکی از ویژگی‌های اکثر انقلاب‌های سیاسی حادث در جهان این است که پس از گذشت مدت زمان کوتاهی دچار وضعیت «ترمیودور» شده‌اند؛ ترمیودور در اصل نام یکی از ماه‌های تقویم فرانسوی است، اما در ادبیات علوم سیاسی اصطلاحاً به‌معنای فروکش کردن شرایط انقلابی و بازگشت به شرایط عادی، آغاز راست‌گرایی در انقلاب، سرخوردگی از وعده و وعیدهای انقلابی و بازگشت بخشی از طبقات حاکمه قدیم به قدرت است؛ زیرا در جریان انقلاب فرانسه، نیم ترمیودور روزی بود که روسپیر، رهبر تندرو انقلاب و یارانش با کودتای ناپلئون سرنگون شدند و سیاست موسوم به ترور سرخ پایان یافت.

اصطلاح ترمیودور را برای اولین‌بار کرین برنتون، نویسنده کتاب مشهور «کالبدشکافی انقلاب» وارد ادبیات علوم سیاسی کرد. برنتون، سسه مرحله را در روند شکل‌گیری انقلاب‌های سیاسی شناسایی می‌کند و معتقد است در مرحله سوم یا ترمیودور شاهد حذف انقلابیون رادیکال و رجعت به ارزش‌های رژیم پیشین هستیم؛ یعنی به تعبیر برنتون، مرحله ترمیودور عبارت از دوران نفاقت پس از فرونشستن تبت انقلاب و حاکی از رویگردانی از ارزش‌های انقلاب و احساس عدم‌دستیابی به اهداف بلند اعلام شده است. باین‌حال، بررسی‌های تاریخی آشکارا نشان می‌دهد که وضعیت ترمیودور طی سالیان سبزی شده از عمر انقلاب هرگز در جمهوری اسلامی ایران رخ نداده و از این حیث، انقلاب اسلامی نمونه استثنایی در میان انقلاب‌های جهان به‌شمار می‌آید که پس از نزدیک به چهار دهه همچنان بر اصول اولیه خود پای فشرده و ارزش‌های بنیادینش را حفظ کرده است. تداوم التزام رهبران و دولتمردان نظام و ملت ایران به آرمان استکبارستیزی مثال خوبی برای ابطال تئوری ترمیودور برنتون در مورد انقلاب اسلامی است. در سال‌های آغازین پیروزی انقلاب، پندار بسیاری از تحلیلگران در داخل و خارج از کشور این بود که سیاست‌های ضداستکباری جمهوری اسلامی و ایستادگی آن در برابر امپریالیسم جهانی ماهیتی مقطعی دارد و با گذر زمان و فرونشستن تبت انقلاب، مقامات سیاسی ایران لاجرم در مواضع رادیکال خود تجدیدنظر نموده و دیر یا زود نسبت به عادی‌سازی روابط با ابرقدرت‌ها به‌ویژه ایالات متحده آمریکا اقدام خواهند کرد؛ اما برخلاف این پندار نادرست، جمهوری اسلامی در طول دوران حیات پرفراز و نشیب خود و در کوران حوادث سخت و طاقت‌فرسا همچنان به آرمان استکبارستیزی در کنار دیگر آرمان‌های انقلاب ملتزم باقی مانده است.

سیر اجمالی دراندیشه‌های رهبر انقلاب حاکی از آن است که ایشان نیز به تأسی از اسام راحل و به اقتضای اصول بنیادین شریعت اسلام، استکبارستیزی را به چشم قاعده مبنایی خلل‌ناپذیر برای جمهوری اسلامی ایران و در نقش چراغ راهنمای حرکت مردم و مسئولان نظام می‌نگرند و همواره بر ضرورت حفظ روبریک ضداستکباری انقلاب تأکید می‌ورزند. در ادامه، می‌کوشیم مهم‌ترین محورهای استکبارستیزی دراندیشه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای را از فحوای کلام ایشان استخراج و دسته‌بندی کنیم.

**معنا و مفهوم استکبار**

رهبر انقلاب، استکبار را معادل سبطره ظالمانه و قلدری‌آمانه بر مجموعه‌های بزرگ انسانی تعریف می‌کنند: «در فرهنگ ما استکبار به آن مجموعه قدرتی گفته می‌شود که با تکیه بر توانایی‌های سیاسی و نظامی و علمی و اقتصادی خود و با الهام از نگرش تبعیض‌آمیز به نوع بشر، مجموعه‌های بزرگ انسانی یعنی ملت‌ها و دولت‌ها و کشورها را با سبطره قلدرانه و تحقیرآمیز به سود خود زیر فشار و استثمار می‌گذارد؛ در کار آنها دخالت و به ثروت آنها دست‌اندازی می‌کند؛ به دولت‌ها زور می‌گوید و به ملت‌ها ستم می‌ورزد و به فرهنگ‌ها و سنت‌های آنان اهانت روا می‌دارد.»

ایشان استکبارگری را نمود عینی و عملی «تکبر» به‌عنوان صفت قلبی و روحی می‌دانند: «استکبار، یعنی قدرتی در دنیا یا قدرت‌هایی در دنیا؛ چون نگاه می‌کنند به خودشان، می‌بینند دارای امکانات پولی و تسلیحاتی و تبلیغاتی هستند؛ بنابراین، باید به خودشان حق بدهند که در امور زندگی کشورها و ملت‌های دیگر، دخالت‌های مالکانه بکنند؛ این معنای استکبار و روح سلطه‌گری است.»

**ریشه قرآنی استکبار**

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بر این نکته تأکید دارند که آرمان استکبارستیزی مولود انقلاب اسلامی نیست، بلکه ریشه آن را باید در عمق تعالیم قرآن کریم سراغ گرفت: «مقابله ملت ما با استکبار، ریشه دینی هم دارد. کلمه استکبار و مستکبر و در مقابلش استضعاف و مستضعف در قرآن هست. وقتی ملت ما با این روحیه در مقابل آمریکا و دستگاه فاسد وابسته به آمریکا ایستاد، پشتوانه عظیم از اعتقادات

اسلامی و تحقق بخشیدن به آرزوهای بزرگ پیامبران و صدیقان و شهیدان هستیم؛ و دستگاه‌های شیطان‌ی زمان یک جبهه‌اند و طبعاً با یک‌چنین حرکتی مخالفانه؛ بنابراین آن، کارشکنی می‌کنند، اذیت می‌کنند، تهدید می‌کنند؛ در عین حال با همه زرق و برقی که آن جبهه مقابل دارد و جلال ظاهری و بیرونی می‌آورد، همه این مجموعه، متحد در مقابل او صف‌آرایی می‌کنند؛ استکبار جهانی یعنی این.»

**دیدگاه اساتید**

# دلایل یک تعارض همیشگی

**تعیین مصداق برای مستکبرین جهانی**

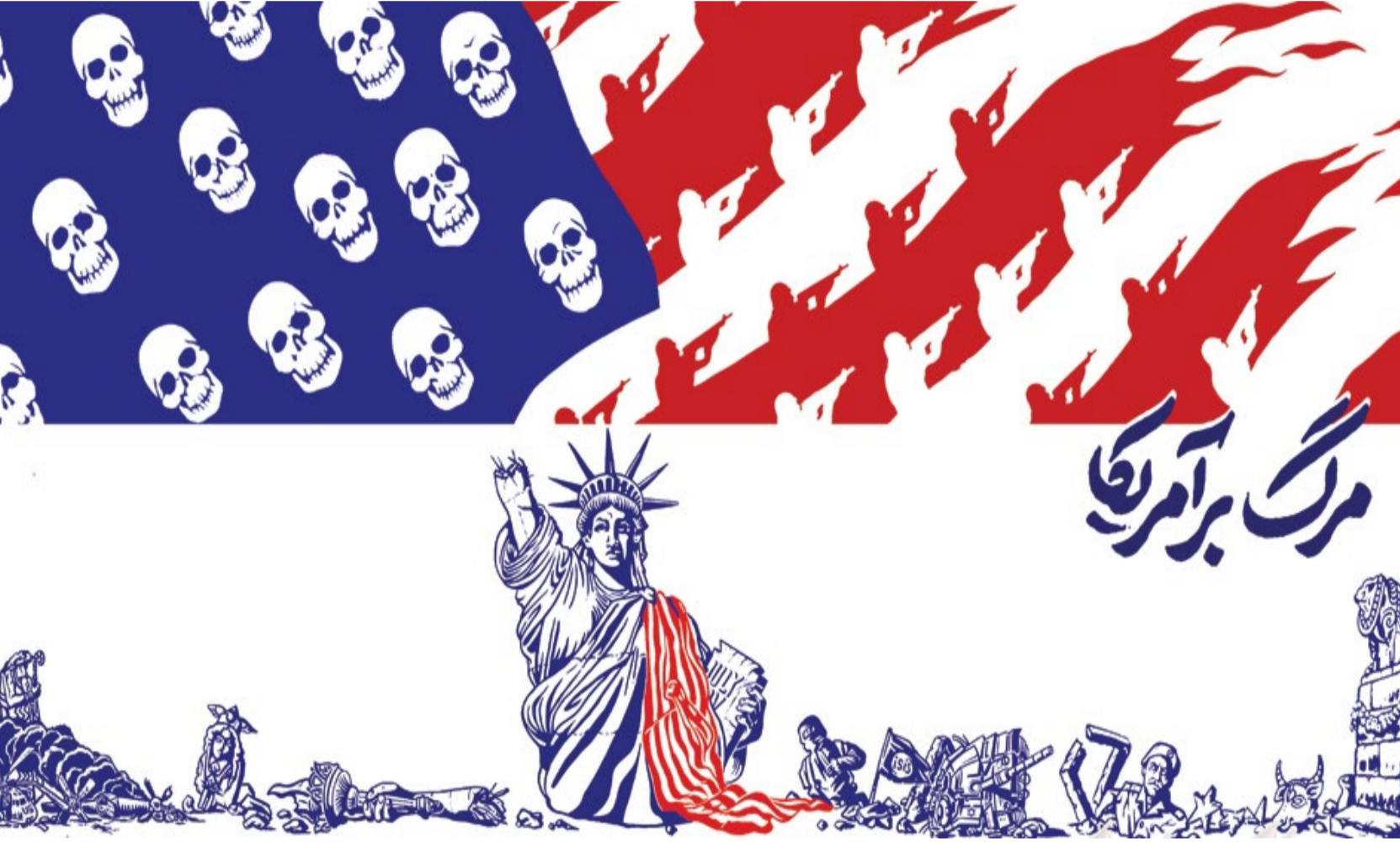
ایمان دینی پشت‌سرش بود و همین هم توانست او را موفق کند و پیش ببرد.»

**تقابل تاریخی مستضعفان و مستکبران**

رهبر انقلاب بسا الگوگیری از جهان‌بینی اسلامی، معتقد به وجود تقابل و صفت‌بندی دیرپای تاریخی میان جریان مستکبر پیرو شیطان و جریان موحدان به‌طایفه‌های انبیای الهی هستند: «امروز نبرد جمهوری اسلامی با استکبار همان نبرد پیغمبران با طواغیت زمان، با شیاطین انس و جن است. ما دنبال آرمان‌های بلند هستیم؛ دنبال تشکیل جامعه اسلامی، نظام اسلامی، کشور اسلامی، امت

ایمان سبس، آمریکا را بارزترین مصداق استکبار و سردمدار مستکبران در عصر حاضر قلمداد می‌کنند: «اگر بخواهیم استکبار را درست ترجمه کنیم، امروز با دولت متجاوز و مستکبر و یافی و گردنکش آمریکا تطبیق می‌کنند. امروز عمده مستکبران عالم آنها هستند.»

البته، رهبر انقلاب ضمن تفکیک قائل شدن معیار «ستیزی» خود مفهوم استکبار است؛ یعنی به موجودیتی که رفتار استکبارانه داشته‌ستیز با او لازم است. ایشان همچنین ماهیت استکبار جهانی را فراتر از یک دولت قلمداد کرده و اظهار می‌دارند: «استکبار جهانی



اسلامی هیچ مشکل و خصومتی با ملت آمریکا ندارد: «ما حتی با ملت آمریکا هم هیچ دشمنی نداریم؛ آنها هم مثل بقیه ملت‌ها هستند. آنچه نقطه مقابل نظام اسلامی است، استکبار است. جهت‌گیری خصومت‌های نظام اسلامی، با نظام استکبار است؛ ما با استکبار مخالفیم، ما با استکبار مبارزه می‌کنیم. نظام اسلامی با ملت‌ها طرف نیست، با مردم طرف نیست، با انسان‌ها طرف نیست، نظام اسلامی با استکبار طرف است.»

**راز خصومت استکبار با انقلاب اسلامی**

رهبر انقلاب، راز خصومت استکبار جهانی به سرکردگی آمریکا با انقلاب اسلامی را در مخالفت انقلاب با سلطه‌پذیری و ایستادگی آن در مقابل منافع استعماری ابرقدرت‌ها می‌داند؛ علی‌الخصوص که این مخالفت هرگز وجه شعاری نداشته و همواره در عرصه عمل ظهور و بروز یافته است: «جمهوری اسلامی، نظام جهانی ظالمانه را به چالش کشید؛ علت مخالفت با ما هم همین است؛ وگرنه چنان‌چه اسلام فیرسیاسی، اسلامی که کاری به کار این و آن ندارد، اگر یک چنین اسلامی حاکم باشد، نه، هیچ اهمیتی هم نمی‌دهند و مخالفتی هم نمی‌کنند. شما با آمریکا، با دستگاه استکبار، با صهیونیسم همراه باشید - در کار اقتصادی‌شان، در کارهای سیاسی‌شان، در جهت‌گیری‌هایشان- و مثل آنها فکر کنید، مثل آن‌ها حرف بزنید، مثل آنها مشی کنید، هیچ مخالفتی ندارند؛ اسمتان مسیحی باشد، اسمتان بودایی باشد، اسمتان مسلمان باشد برایشان هیچ اهمیتی ندارد.»

**دائمی بودن شعار استکبارستیزی**

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، ستیز با استکبار را به اقتضای اصول شریعت اسلام یک وظیفه و راهبرد همیشگی برای تمامی مسلمانان می‌پندارند؛ راهبردی که بستگی به شرایط زمان و مکان ندارد، بلکه ویژگی ذاتی انقلاب اسلامی محسوب می‌شود و در هر موقعیتی لازم الاجراست. به‌عبارت دیگر، انقلاب ما به‌واسطه اسلامی بودنش ذاتاً با قدرت‌های مستکبر عالم خصومت دارد و این واقعیت، شعار استکبارستیزی را به شعار دائمی و غیرقابل تغییر انقلاب اسلامی مبدل می‌سازد: «مفهوم استکبار، مقابله با استکبار را از سوی مسلمان و مؤمنین و نظام و انقلاب اقتضا می‌کند؛ آن هم نه به صورت مصلحتی و موسمی و تاکتیکی، بلکه به‌صورت همیشگی این مقابله وجود دارد. ذات انقلاب این است و تا انقلاب هست، چنین چیزی هم خواهد بود.»

با این حساب، مادامی که مستکبران عالم به استکبارگری مشغول‌اند، جمهوری اسلامی ایران در برابر آنان موضع خواهد گرفت و همچنان شعار ضدیت با استکبار را سر خواهد داد: «چالش میان انقلاب اسلامی و استکبار جهانی، چالش مستمر و ادامه‌داری است.»

**دکتر روح‌الامین سعیدی**  
عضو هیئت علمی  
دانشگاه امام صادق(ع)

به نقل از ایسنا؛ پژوهشگران این مطالعه می‌گویند: با توجه به شیوع قابل توجه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی در دانشجویان و آگاهی از آسبایی که این اعتیاد می‌تواند به زندگی شخصی و اجتماعی، فعالیت‌های علمی و شغل آینده آنها وارد کند، اجرای استراتژی‌ها و برنامه‌های آموزشی برای دانشجویان، والدین و مسئولین دانشگاهی برای شناسایی شخصیت دانشجویان و کاهش سطح اضطراب و نارسایی هیجانی آنها و ارتقای دانش جهت استفاده صحیح از شبکه‌های اجتماعی و جلوگیری از این آسیب‌ها ضروری است.

نتایج این پروژه تحقیقاتی بسا عنوان «بررسی شیوع اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی



از تباط آن با اضطراب، نارسایی هیجانی و تپ‌های مختلف شخصیتی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی» در پایگاه نتایج پژوهش‌های سلامت کشور منتشر شده و پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، در انجام این طرح تحقیقاتی مشارکت داشتند.

## سنجش وابستگی دانشجویان به شبکه‌های اجتماعی

بررسی‌های یک مطالعه بسر روی هزار دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی نشان داد که حدود ۴۴ درصد از دانشجویان به شبکه‌های اجتماعی معتادند. همگان واقفند که فضای مجازی زندگی اجتماعی و فرهنگی جوامع را تحت تأثیر پیامدهای مثبت یا منفی خود قرار داده است، در عصر حاضر، شیوع اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی باعث شده که بسیاری از کاربران از جمله دانشجویان، در حال جدا شدن از دنیای واقعی زندگی‌شان باشند.

با توجه به پیامدهای این موضوع؛ پژوهشگران با انجام یک مطالعه میزان شیوع اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی را در بین دانشجویان ایرانی برآورد کردند و عوامل مرتبط با آن را مورد بررسی قرار دادند.

این مطالعه به‌صورت مقطعی بر روی هزار دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی انجام شد. برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز از پرسش‌نامه استاندارد «اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی» استفاده شد و پژوهشگران این پرسش‌نامه را به‌صورت آنلاین بین دانشجویان توزیع کردند. داده‌های به‌دست‌آمده با استفاده از روش‌های آماری مورد بررسی قرار گرفت.

بررسی‌های این مطالعه نشان داد که به طور کلی ۶۲٪ نفر (۴۴درصد) به شبکه‌های اجتماعی اعتیاد داشتند که از این تعداد ۴۴۹ نفر (حدود ۹۰ درصد) اعتیاد خفیف و ۱۳ نفر (نزدیک به ۱۰ درصد) اعتیاد شدید داشتند. این نتایج حاکی از آن بود که سن، نوع رشته‌های مرتبط با درمان و استفاده از داروی اعصاب، با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی ارتباط معنی داری داشتند. بین اعتیاد به شبکه‌های

شهریور سال ۱۳۹۲ همچنان قانون جاری کشور لحاظ شود تا چندین میلیون داوطلب و دانش‌آموز و خانواده‌های آنها از بلاکلیفی و احساس ظلم آشکار رهایی یابند.»

به نقل از تسنیم؛ بر اساس مصوبه کنکوری شورای عالی انقلاب فرهنگی، تأثیر قطعی معدل پایه دوازدهم در کنکسور ۱۴۰۲، تأثیر قطعی معدل پایه یازدهم در کنکور ۱۴۰۳ و تأثیر قطعی معدل پایه دهم در کنکور ۱۴۰۴ مصوب شد. ۶۰درصد معدل دوره دوم دبیرستان برای دروس عمومی و تخصصی در کنکور نقش دارد و نحوه محاسبه سهم سه سال متوسطه



دوم مبتنی بر آیین‌نامه اجرایی خواهد بود که به تصویب شورای سنجش و پذیرش دانشجو خواهد رسید. همچنین بر اساس ماده ۵ این مصوبه؛ دانشگاه می‌تواند در پذیرش دانشجو در رشته محل‌های پرمقاصی حدنصاب برای نمره‌کل آزمون اختصاصی و نمره کل سابقه تحصیلی تعیین و پس از تصویب شورای سنجش و پذیرش دانشجو، حداقل دو سال قبل از پذیرش دانشجو اعلام عمومی نماید.

ورود کرده باشد، شورای عالی انقلاب فرهنگی، صلاحیت ورود ندارد. با توجه به اینکه مجلس شورای اسلامی برای اولین بار تعریف سابقه تحصیلی و شورای سنجش و پذیرش دانشجو در آزمون سراسری را تحت عنوان قانون سنجش و پذیرش دانشجو در تاریخ ۱۰ شهریور ۱۳۹۲ مصوب نموده است و قبل از آن شورای عالی انقلاب فرهنگی به موضوع ورود

مصوبه لغو می‌شوند و همان‌گونه که مستحضرید با واکنش نمایندگان مجلس خصوصاً اعضای کمیسیون آموزش و تحقیقات مواجهه شده است. تعارض بین مصوبات تا حدی پیش رفته است که مجریان قانون یعنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت آموزش و پرورش و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای

در نامه بیش از ۲۷۰ نماینده مجلس به سران قوا؛ تأکید شد که مصوبه اخیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در مورد کنکور، غیرقانونی و خلاف عدالت آموزشی است و بایستی لغو شود.

حدود ۲۷۰ نفر از نمایندگان مجلس نامه‌ای را خطاب به سران قوا دربارسه ضرورت لغو مصوبه کنکوری شورای عالی انقلاب فرهنگی تدوین کرده‌اند.

## عدالت آموزشی زیر علامت سؤال!

نایب‌رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس در توتی در همین رابطه نوشته است: در نامه بیش از ۲۷۰ نماینده مجلس به سران قوا؛ تأکید شد که مصوبه اخیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در مورد کنکور، غیرقانونی و خلاف عدالت آموزشی است و بایستی لغو شود. افتخار جمهوری اسلامی تا یک دهه قبل، عدالت آموزشی بود که با سیاست‌گذاری‌های اشتباه کم‌کم دارد رنگ می‌بازد. مجلس در راس امور است.

در نامه نمایندگان خطاب به سران قوا آمده است: «احتراماً طبق اصل ۵۷ قانون اساسی سه قوه مقننه، قضائیه و مجریه مستقل از یکدیگر بوده و طبق اصل ۷۱ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی در امور مسائل در حدود مقرر در قانون اساسی می‌تواند قانون وضع کند. اخیراً شورای عالی انقلاب فرهنگی طرحی تحت عنوان سیاست و ضوابط ساماندهی سنجش و پذیرش متقاضیان ورود به آموزش عالی را در تاریخ ۱۵ تیرماه ۱۴۰۰ مصوب کرده است. تمامی مواد این مصوبه در تعارض صریح با قانون سنجش و پذیرش مصوب مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۰ شهریور ۱۳۹۲ می‌باشد. ماده ۹ مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی قید کرده است که تمامی قوانین معارض با این

اینکه کدام یک از قوانین یادشده را اجرا کنند، سردرگم کرده است. وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری نامه‌ای به معاون حقوقی رئیس‌جمهور درخصوص اینکه کدام یک از قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی و شورای عالی انقلاب فرهنگی باید اجرا شود، استعمال نمود و معاون حقوقی رئیس‌جمهور در پاسخ به نامه وزارت عطف صریحاً اعلام می‌نماید مطابق تدابیر مقام معظم رهبری هر زمان که مجلس شورای اسلامی به موضوعی

برپایی نخستین دوره اردوهای روایت گمشده (راهبان پیشرفت) و بازدید دانشجویان از مناطقی همچون تنگه هرمز، پالایشگاه ستاره خلیج فارس جزیره لارک و مزار شهید حاج قاسم سلیمانی

